

Középiskolai MTA Alumni az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégiumban

Dr. Tímár Judit: A földrajztudomány, mint a társadalmi viszonyok megértésének eszköze

A Középiskolai MTA Alumni Program keretében 2024. 05. 23-án, csütörtökön előadást tartott az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégiumban a földrajz munkaközösség közreműködésével és Seres Erzsébet szervezésében Dr. Tímár Judit, nyugalmazott tudományos főmunkatárs (Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete, lakóhely települése: Békéscsaba).

Az előadás címe A földrajztudomány, mint a társadalmi viszonyok megértésének eszköze volt. Az előadás 70 perces volt, 14.05-től – 15.15-ig tartott. Az előadáson az iskola 11. évfolyamos tanulói (kb. 60 fő), érdeklődő diákjai és jelenlegi tanárai, valamint az iskola partnerei vettek részt.

Az előadás a geográfiai, azon belül is a társadalomföldrajzi kutatásokba, azok változásaiba kívánt bepillantást nyújtani, részben a középiskolai tananyaghoz kapcsolódó, részben attól eltérő területeken folyó, társadalmi viszonyok megismerésére irányuló vizsgálatok néhány érdekes eredményét felvillantva. Kiindulásképpen felvázolta a térnek, mint a társadalomföldrajz alapkategóriájának mára a hazai tudományos diskurzusokban is egyre nagyobb súlyt elfoglaló kritikai társadalomelméleti felfogását, a „társadalom által termelt tér” nézetrendszerét, hiszen erre építve mutatható be legszemléletesebben, hogyan is használható a földrajzi diszciplína a tér különböző dimenzióinak (érezkelt, elgondolt, megélt tér) tanulmányozása által a társadalmi viszonyok megértésére. A konkrét példák sorát népességföldrajzi eredményekkel indította az előadás nagyobb (európai, regionális) léptékektől a lokalitás felé haladva, így egy egykori orosházi tanyakutatásig is eljutva. Ennek során a kvantitatív (statisztikai) módszerektől a kérdőíves felmérésen át a kvalitatív (interjú) módszerekig többféle tudományos eszköztár felvonultatására is sor került. Feltárultak például az eltérő térségek, településtípusok, városrészek nemi összetételében lévő lényegi különbségek a nők alulreprezentáltságától a férfihányig, mint ahogy fény derült e különbségek lehetséges okaira is. Hasonlóan, nemzetközi és hazai (saját) kutatási tapasztalatokat segítségül hívva válíék érthetővé, hogyan járulhat hozzá a közgazdasági vagy szociológiai munkákhoz képest új eredményeivel a társadalomföldrajz – a mentális térképek alkalmazását vagy a megélt terek tanulmányozását bevetve – a városi társadalmi egyenlőtlenségek, a dzsentrifikáció vagy például a szuburbanizáció jobb megismeréséhez.

Szöveg: Dr. Tímár Judit, Seres Erzsébet.

Képek: Seres Erzsébet

